

Amirkabir Journal of Civil Engineering

Amirkabir J. Civil Eng., 52(4) (2020) 211-214 DOI: 10.22060/ceej.2018.14906.5776

Evaluation and comparison of seismic behavior of composite and steel shear-walls in construction frames with semi-enclosed composite columns

S. F. Sajedi¹, M. Harizavi^{2,*}

¹Department of Civil Engineering, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran ²Department of Civil Engineering, Abadan Branch, Islamic Azad University, Abadan, Iran

Review History:

Received: 8/29/2018 Revised: 11/5/2018 Accepted: 12/15/2018 Available Online: 12/15/2018

Keywords:

Seismic behavior Composite and steel shear-walls Semi-enclosed composite column Strength Ductility

steel shear-walls in construction frames with semi-enclosed composite columns. The numerical behavior of composite and steel shear-walls with semi-enclosed columns was investigated and then the parameters affecting the seismic behavior of the composite shear-walls under cyclic loading were analyzed with the Abaqus software. Software validation was performed with two laboratory samples. The results showed that the use of Semi-enclosed columns increased by 48% and 56% in the ultimate strength of the composite shear-walls with unilateral and bilateral concrete. These columns improved ductility and energy depletion. The semi-enclosed columns caused a 15% increase in the ultimate strength of the steel shear-walls and had a limited impact on energy absorption. The increase in steel plate thickness of the composite shear-walls from 2 to 4 and 4 to 6 mm, resulted in 16% and 14% improvement in the ultimate strength and energy depletion, respectively. The gap of 11.3 mm between the steel frame and the concrete wall was optimum. By reducing the diameter of the gap to 6.5, the strength decreased by 1.5% and with increasing the diameter of the gap to 9.16 mm, strength dropped by 7%. By increasing the thickness of the cross-section of the composite columns from 2 to 5 and from 5 to 8 mm, the strength increased 25.3% and 12.1%, respectively. With an increase in strength of concrete from 30 to 72.5 MPa (142% increase), the structural strength increased by only 15%.

ABSTRACT: The research purpose is to evaluate and compare the seismic behavior of composite and

1. INTRODUCTION

Up to 45 years ago, the only concrete wall was used, but there were always concerns about the local strength and ductility of these systems in areas with high seismic risk. The use of this system in high-seismic areas leads to disadvantages such as the extension of stretching cracks and the crushing of concrete in compression areas. In the 1970s, steel shearwalls were introduced as a seismic performance system, especially in high-rise buildings. This system has considerable stiffness and strength. The environmental integrity of this system increases the ductility and energy depreciation of the structure; according to economic calculations, this system saves about 50% of the steel consumption compared to the flexural frame system. In the thin-walled steel shear-walls, with a steel plate buckling, a diagonal stretch of field is formed in the wall, with two general solutions to prevent this: a) Use of stiffener: One of their disadvantages is considerable costs and workshop problems. b) The use of reinforced concrete on one side or on two sides of the steel wall, which is connected to the steel plate through the cutters. This proposal led to the creation of a composite shear wall. Composite shear-walls are a good seismic system adopted by the AISC-2005 standard as a side-impact resistant system. Based on current records on the use of conventional shear-walls for concrete and steel,

against seismic loads, each has disadvantages and defects. Considering the existing developments, in order to overcome these disadvantages, the tendency to use the composite shear-walls to improve the seismic behavior of structures has increased. According to previous studies, the system requires boundary components such as high stiffness columns to yield a shear.

Due to the high importance of the column in this system, it is necessary to maintain the column under various loading in the elastic zone, since, until the formation and development of a diagonal pulling field, the plate is a function of the geometric characteristics of the perimeter frame, especially the column. On the other hand, more studies on the behavior of composite and steel shear-walls with ordinary columns have been made so far, and fewer studies have been done on the performance of these types of walls in construction frames having composite columns. Therefore, in this study, the seismic behavior of composite and steel shear-walls was investigated in construction frames with semi-enclosed composite columns and their behavior was compared. Also, an evaluation of the effective parameters on the behavior of these types of systems was carried out which is defined as an innovation.

In 2016, Shafai et al. simulated several composite shear walls by Abaqus software. The results showed that increasing

*Corresponding author's email: sajedi@iauahvaz.ac.ir

Fig. 1. Cross-section of semi-enclosed composite column

Fig. 2. An overview of the laboratory model of Arabzadeh et al. [7]

the thickness of the steel plate, the shear capacity and the ultimate strength increase significantly. Also, increasing the thickness of the reinforced concrete wall to a certain extent increases the ultimate strength [1]. In the years 1998 to 2001, separate investigations were carried out by Astana-Asl on the behavior of conventional and composite steel shearwalls. The study aimed to determine the seismic design recommendations in this field. The results of the studies, as mentioned above, indicated that the steel shear-wall was very suitable for use as well as the high capabilities of the composite shear-wall to enhance the ductility and control of the formation of the diagonal-tensile field [2-4]. Astane-Asl and Zhao in 2004 examined the effect of the gap between concrete panels and boundary components by constructing two laboratory samples under seismic loads (there was a gap in the new sample and not in the old one). The results of the studies showed that the new composite shear-wall is more versatile than the old one, and the damage to the concrete wall in the relatively large loading cycles was much less than the damage to the concrete wall in the old system [5]. Yahyaei and Mobaraki-Moghaddam in 1394, studied the seismic behavior of composite frames, including composite columns and concrete-filled steel shear-walls. The results showed that the shear-wall with composite frame has better seismic behavior than steel systems and bending frames. Also, the effect of the ratio of span to height in different states on the system response was studied, which was the ratio of 1 to 6 of the most suitable ratio for this variable [6].

Fable 1. Sample laborato	y characteristics f	or simulation [7]
--------------------------	---------------------	-------------------

specimens	CS1					
columns	2IPE100 + 2PI100 × 5					
beams	2IPE100					
Steel pl. thick. (mm)	2					
Fish plate (mm)	5×40					
No. of cutters	4					
Diameter of cutters (mm	6					
Rebar radius (mm)	3					
Reinforcement ratio (%)	1					
Concrete thick. (mm)	30					
Concrete gap (mm)	11.3					

Table 2. Specifications of steel in a laboratory sample [7]

Section	Yield strength	Ultimate
type	(MPa)	strength (MPa)
IPE100 beam flange	308	479
IPE100 beam web	285	446
Fishplate	297	406
Steel plate	268	415
Bolt	900	1000

2. INTRODUCING THE LABORATORY MODEL OF ARABZADEH ET AL.

Before presenting the numerical results, it is necessary to ensure the correctness of the numerical solution method. So, before simulating the desired models and to ensure the work' correctness, modeling the experimental model of Arbzadeh et al. and comparing the results of the software with the experimental results. After assuring the accuracy of the simulated model, the model was developed. Arabzadeh et al. performed experiments on a composite shear-wall under cyclic loading. An overview of this laboratory model is shown in Fig. 2.

In interactions, shear wall modeling is of particular importance. The system of composite shear-walls includes a steel frame, steel plate, fish plate, reinforced concrete wall, rebar, and cutter. Specifications of laboratory samples for simulation and specification of steel in the laboratory model are presented in Tables 1 and 2, respectively.

Properties of materials are presented in the text of the article. Nonlinear static analysis was used to analyze the behavior of composite shear-walls under cyclic loads. Shell element was used for the steel plate and also for the fish plate; the Solid element was used for the reinforced concrete wall

Fig. 3. Comparison of sample hysteresis curve in laboratory and software models

and the Wires used for the reinforcement and the cutters. After assembling the parts and determining the geometric shape of the composite shear wall, the solvers and simulation methods were determined. The interface between the components of the shear composite wall Tie was defined. For the contact surface between the reinforcement and the concrete wall, where the Region embedded was used. The friction coefficient between steel and concrete was 0.3. To carry out loading, it is possible to apply two methods of applying force and displacement.

In the first method, the amount of force applied to the structure and the software will give the corresponding displacement amount, and in the second method, the amount of displacement is introduced into the structure, and the software provides the amount of force required for the displacement entered. In this example, the transfer procedure was used to load. To do this, according to the ATC24 loading instructions, the amount of displacement was applied to the shear wall. To validate the numerical model, a composite shear wall sample was placed under cyclic loading and the load-displacement curve was plotted and compared with the results of a similar laboratory sample. As shown in Fig. 3, the curves obtained from numerical and experimental models are very similar. In Fig. 3, black and light blue lines are related to laboratory and software, respectively.

3- COMPARISON OF THE RESULTS OF NUMERICAL AND LABORATORY MODELS

A comparison of the hysteresis curve of the simulated model with the laboratory sample (shown in Fig. 2) shows that the ultimate strength of the laboratory sample under displacement of a maximum of 27 mm is 595 kN and in the simulated model, this value is 606 kN. This result shows that the difference between the simulated model and the experimental model is 2%, so the accuracy of the modeling is confirmed.

4- RESULTS

The key results of the research are as follows:

• The composite shear-walls have higher resistant, more ductility and higher energy absorption than steel one. The presence of a reinforced concrete wall on both sides of the

steel plate reduced somewhat off-plate displacement but limited the margin of lateral space inside the plate and the ultimate strength of the system.

• Semi-enclosed composite columns increased the ultimate strength of 48% and improved the ductility and energy depreciation of the composite shear-walls.

• By increasing the thickness of the steel plate in the composite shear-wall, the plate's strength increased and the plate buckled under greater force; this increased the strength, energy depreciation, and total wall ductility. Based on the results, it can be said that the increase in the thickness of the steel plate up to 4 mm resulted in increased strength, energy depreciation, and shear wall thickness; and more than this, in the strength of the composite shear-wall negatively affects.

• The use of the gaps between the reinforced concretewalls due to the reduction of concrete damage improves the behavior of the system and is acceptable; but it should be noted that if the gap diameter exceeds a certain and/or lower limit, the strength, ductility, and energy depletion of the system is decreased. The gap of 11.3 mm diameter was determined as the optimal mode gap.

• An increase of 142% in the compressive strength of concrete resulted in only a 15% increase in the ultimate strength of the system, and therefore, increasing the compressive strength of the concrete has little effect on the ductility and the energy loss of the composite shear-walls.

References

- Shafaei S, Ayazi A, Farahbod F. The effect of concrete panel thickness upon composite steel plate shear walls. Journal of Constructional Steel Research. 2016; 117:81-90.
- [2] Astaneh-Asl A. Seismic behavior and design of composite steel plate shear walls: Structural Steel Educational Council Moraga (CA); 2002.
- [3] Astaneh-Asl A, Zhao Q. Seismic studies of innovative and traditional composite shear walls. Composite and Hybrid Structures Los Angeles, California: Association for International Cooperation and Research in Steel-Concrete Composite Structures. 2000:1009-16.
- [4] Astaneh-Asl A. Seismic behavior and design of steel shear walls: Structural Steel Educational Council Moraga, CA; 2001.

- [5] Zhao Q, Astaneh-Asl A. Cyclic behavior of traditional and innovative composite shear walls. Journal of Structural Engineering. 2004; 130(2):271-84.
- [6] M Y, F. M-M. Investigation of coefficient of behavior

and coefficient of increasing displacement in composite structures with composite columns along with steel shear walls. 10th International Congress on Civil Engineering; Tabriz, Iran2015.

HOW TO CITE THIS ARTICLE

S.F. Sajedi, M. Harizavi, Evaluation and comparison of seismic behavior of composite and steel shear-walls in construction frames with Semi-enclosed composite columns, Amirkabir J. Civil Eng., 52(4) (2020) 211-214.

DOI: 10.22060/ceej.2018.14906.5776

نشريه مهندسي عمران اميركبير

نشریه مهنده

نشریه مهندسی عمران امیرکبیر، دوره ۵۲ شماره ۴، سال ۱۳۹۹، صفحات ۸۰۹ تا ۸۲۶ DOI: 10.22060/ceej.2018.14906.5776

ارزیابی و مقایسه رفتار لرزه ای دیوار برشیهای کامپوزیتی و فولادی در قاب های ساختمانی با ستون های کامپوزیت نیمه محصور

سيدفتح اله ساجدی^۱۰۰، مهدی حریزاوی^۲

^۱ گروه عمران، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران ۲ گروه عمران، واحد آبادان، دانشگاه آزاد اسلامی، آبادان، ایران

خلاصه: هدف این تحقیق، ارزیابی و مقایسه رفتار لرزه ای دیوار برشی های کامپوزیتی و فولادی در قاب های ساختمانی با ^{تع} ستون های کامپوزیت نیمه محصور است. ابتدا رفتار عددی دیوار برشی های کامپوزیتی و فولادی دارای ستونهای فولادی و کامپوزیتی نیمه محصور، بررسی و سپس پارامترهای مؤثر بر رفتار لرزهای دیوار برشی های کامپوزیت تحت بارگذاری چرخهای، با نرم افزار آباکوس تحلیل شدند. صحتسنجی نرم افزار، با دو نمونه آزمایشگاهی انجام گردید. نتایج نشان داد یو که استفاده از ستونهای نیمه محصور، به تر تیب باعث افزایش ٪۸۸ و ٪۶۵ در مقاومت نهایی دیوار برشیهای کامپوزیت با پوشش بتنی یک طرفه و دو طرفه گردید. ضمنا، این ستون ها باعث بهبود شکل پذیری و استهلاک انرژی شدند. ستونهای این سیستم تاثیر محدودی داشتند. افزایش ضمان و فولادی شده و در افزایش شکل پذیری و استهلاک انرژی مدند. ستونهای متر بین قاب فولادی و دیوار برشی فاومت نهایی، استهلاک انرژی و شکل پذیری دیوار برشی شدند. شکاف ترا، میلی متر بین قاب فولادی و دیوار بتن مسلح بهینه بوده و باعث بهبود رفتار لرزهای دیوار برشی شدند. شکاف ۲۰۱۰ میلی متر بین قاب فولادی و دیوار بتن مسلح بهینه بوده و باعث بهبود رفتار لرزهای دیوار برشی شکل پذیری و استهلاک انرژی متر بین قاب فولادی و دیوار بتن مسلح بهینه بوده و باعث بهبود رفتار لرزه ی دیوار گردید؛ با کاهش قطر شکاف ۱۰٬ میلی متر بین قاب فولادی و دیوار بتن مسلح بهینه بوده و باعث بهبود رفتار لرزه ی دیوار گردید؛ با کاهش قطر شکاف به ۱٬۵ متر بین قاب فولادی و دیوار بتن مسلح بهینه بوده و باعث بهبود رفتار لرزه ی دیوار گردید؛ با کاهش قطر شکاف ۱٬ ۱ میلی متر بین قاب فولادی و دیوار بازیش آن به ۱۶/۹ میلی متر، مقاومت ٪۷ کاهش یافت. با افزایش ضامامت مقطع فولادی می میون می کامپوزیت از ۲ به ۵۵ و از ۵ به ۸ میلی متر، مقاومت به ۲/۵۲ و ٪/۲۱ افزایش نشان داد. با ازدیاد مقاومت شون مای کامپوزیت از ۲ به ۵۵ و از ۵ به ۸ میلی متر، مقاومت سازه فقط ٪۵ ای بیش و شد، لذا افزایش مقاومت مقطر می م متر بین و میوه رفتار لرزه ی دیوار تاثیر اندکی داشته است.

تاریخچه داوری: دریافت: ۰۷–۰۶–۱۳۹۷ بازنگری: ۱۴–۰۸–۱۳۹۷ پذیرش: ۲۴–۰۹–۱۳۹۷ ارائه آنلاین: ۲۴–۹۹–۱۳۹۷

کلمات کلیدی: رفتار لرزه ای دیوار برشی های کامپوزیتی و فولادی ستون کامپوزیت نیمه محصور مقاومت شکلپذیری.

۱– مقدمه

تا حدود ۴۵ سال پیش، تنها دیوار برشی های بتن مسلح مورد استفاده قرار می گرفتند، اما همواره نگرانی هایی در زمینه مقاومت موضعی و شکل پذیری این سیستم ها در مناطق با خطر لرزه خیزی زیاد وجود دارد. استفاده از این سیستم در مناطق با لرزه خیزی بالا، معایبی همچون گسترش ترک های کششی و خردشدگی بتن در نواحی فشاری را به دنبال دارد .در دهه ۱۹۷۰ میلادی دیوار برشی های فولادی بهعنوان یک سیستم با عملکرد لرزه ای مناسب به ویژه در ساختمآن های بلند معرفی شدند. این سیستم از سختی و *نویسنده عهدهدار مکاتبات: sajedi@iauahvaz.ac.ir

مقاومت قابل توجهی برخوردار می باشد. پیوستگی محیط این سامانه، موجب افزایش شکل پذیری و استهلاک انرژی سازه می شود، برطبق محاسبات اقتصادی، این سیستم موجب صرفه جویی حدودا ٪۵۰ در مصرف فولاد نسبت به سیستم قاب خمشی می شود. در دیوار برشی های فولادی با ورق نازک با کمانش ورق فولادی، میدان کشش قطری در دیوار تشکیل می گردد، که دو راه حل کلی برای جلوگیری از این مقوله وجود دارد: الف) استفاده از سختکننده: یکی از معایب آنها هزینه زیاد و مشکلات کارگاهی قابل توجه می باشد. ب) استفاده از لایه بتن مسلح در یک و یا دو طرف دیواربرشی فولادی که از طریق برش گیرها به ورق فولادی متصل می شوند. این پیشنهاد

Creative Commons License) حقوق مؤلفین به نویسندگان و حقوق ناشر به انتشارات دانشگاه امیر کبیر داده شده است. این مقاله تحت لیسانس آفرینندگی مردمی (Creative Commons License) (Creative Commons License) و عن عن المان ال

شکل ۱. مقطع عرضی ستون های کامپوزیت نیمهمحصورشده Fig. 1. Transverse section of semi.enclosed composite columns

فاصله بین دو بال مقابل آنها با بتن پر می شود. مقطع ستون های نیمه محصور در شکل ۱ نشان داده شده است. برای افزایش مقاومت در برابر کمانش موضعی بال ها، پیوندهای مابین بال های مقابل هم و در قسمت بالای بال ها و در فواصل منظم در طول ستون جوش می شوند.

شفاعی و همکاران در سال ۲۰۱۶ دیوار برشی های کامپوزیتی متعددی را توسط نرمافزار آباکوس شبیهسازی کردند. نتایج نشان داد که با افزایش ضخامت ورق فولادی، ظرفیت برشی و مقاومت نهایی به مقدار زیادی افزایش می یابند. همچنین افزایش ضخامت دیوار بتن مسلح تا حد مشخصي سبب افزايش مقاومت نهايي مي شود [1]. محققان دانشگاه آلبرتا، (درایور و همکاران ،۱۹۹۷ ؛ تیملر و کولاک ، ۱۹۸۷) آزمایش هایی را با بارگذاری یکنواخت و چرخه ای بر روی دیوار برشی های بدون سخت کننده انجام دادند. نتایج این آزمایش ها شکل یذیری زیاد و اضافه مقاومت بالای این سیستم را نشان دادند [۲ و ۳]. درایور و همکاران (۱۹۹۸) گزارشی از نتایج آزمایش بارگذاری چرخه ای بر روی نمونه دیوار برشی چهار طبقه را ارائه دادند. پاسخ هیسترزیس پانل طبقه اول از دیوار برشی نشان می داد که در چرخه بیستم، به دلیل فزونی تغییرشکل های بزرگ، کمانش موضعی در بال ستون شکل می گیرد که در ادامه باعث گسیختگی ستون سمت چپ در ناحیه اتصال ستون به کف ستون شده و آزمایش خاتمه یافتهاست، با این وجود رفتار نمونه پیش از شکست بسیار شکلپذیر بودهاست [۴]. در سالهای ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۱ بررسی هایی جداگانه توسط آستانهاصل بر روی رفتار دیوار برشی های فولادی معمولی و كامپوزيتی انجام گرديد. هدف بررسی ها تعيين و تبيين توصيه

منجر به ایجاد دیواربرشی صفحهای کامپوزیت گردید. دیوار برشی های کامپوزیت، سیستم لرزهای مطلوبی هستند که توسط استاندارد AISC-2005 بهعنوان یک سیستم مقاوم در برابر بارهای جانبی مورد پذیرش قرار گرفته اند. بر اساس سوابق موجود در خصوص استفاده از دیوارهای برشی متداول بتنی و فولادی، در برابر بارهای لرزه ای هر یک معایب و نواقصی دارند. با توجه به پیشرفت های موجود در جهت رفع این معایب، هم اکنون گرایش به استفاده از دیواربرشیهای کامپوزیت جهت بهبود رفتار لرزهای سازه ها بیش تر شده است. بر اساس مطالعات گذشته این سیستم نیازمند اجزای مرزی از جمله ستون های با سختی بالا می باشد تا به تسلیم برشی برسد. با توجه به اهمیت بالای ستون در این سیستم، لازم است ستون تحت بارگذاری های مختلف در ناحیه ارتجاعی باقی بماند، زيرا تا تشكيل و توسعه ميدان كشش قطرى، ورق تابع مشخصات هندسی قاب محیطی، به خصوص ستون است. از طرفی دیگر تا امروز مطالعات بیش تر بر روی رفتار دیواربرشیهای کامپوزیت و فولادی بههمراه ستون های معمولی معطوف بوده و بر روی عملکرد این نوع از دیوارها در قاب های ساختمانی با ستون های کامیوزیت مطالعات کم تری صورت گرفتهاست. بنابراین در مطالعه حاضر به بررسی رفتار لرزه ای دیوار برشی های کامپوزیتی و فولادی در قاب های ساختمانی به همراه ستون های کامپوزیتی نیمهمحصور پرداختهشده، و رفتار آنها با یکدیگر مقایسه گردید، هم چنین به ارزیابی پارامترهای موثر بر رفتار این نوع از سیستم ها اقدام شد که در جایگاه خود یک نوآوری محسوب می شود. ابتدا برای دسترسی به مدل تحلیلی و تشخیص روش های مرتبط، مدل های آزمایشگاهی انجامشده موجود مدنظر قرار گرفته و به صورت عددی شبیهسازی شدند و پس از آزمون و خطا صحتسنجی مدل نرمافزاری بررسی شده و سپس به کمک تحليل غيرخطي نرمافزار اجزاء محدود آباكوس مدلسازي، تحليل و بررسی گردیدند. در اواسط دهه ۱۹۹۰ میلادی ستون های کامپوزیتی نیمهمحصور توسط گروه کانام در دانشگاه آلبرتا در کانادا، توسعه دادهشدند، سیس قوانین طراحی این ستون ها به استاندارد طراحی فولاد كانادا اضافه گرديدند. ستون های نيمهمحصور مزيت های متعددی نسبت به ستون های کامپوزیتی کاملا محصورشده دارند، از جمله اتصالات تیر به ستون ساده تر و هزینه های ساخت پایین تر دارند. این ستونها متشکل از مقاطع فولادی H شکل هستند که تغییرمکان و موجب بهبود شکل پذیری دیوار برشی تا حد مجاز فاصله بین برش گیر ها می گردد و هم چنین صلبیت تیر میانی و نوع اتصال تير به ستون اثر كمى بر رفتار ديوار برشى دارند [10]. عرب زاده و همکاران در سال ۱۳۸۹ شش نمونه تئوری و یک نمونه آزمایشگاهی، یک طبقه و یک دهانه از دیوار برشی های کامپوزیتی را مورد مطالعه قرار دادند. نتایج حاصله نشانگر آن بودند که نحوه آرایش و تعداد پیچ ها تاثیر زیادی بر رفتار کلی این گونه دیوارها می گذارند [18]. ایازی و همکاران در سال ۲۰۱۱ مطالعات تجربی گسترده ای بر روی دیوار برشی های کامپوزیتی، انجام دادند. نتایج بیانگر آن بودند که در دیوار برشی های کامپوزیتی در صورتی که سختی کمانشی ستون ها بالا باشد، رفتار قابل اطمینانی را از خود نشان خواهند داد [۱۷]. رسولان و حسن آبادی در سال ۱۳۹۲ به بررسی آزمایشگاهی و مدلسازی اجزاء محدود دیوار برشی های فولادی در نرمافزار آباکوس پرداختند. نتایج حاکی از این بودند که افزایش ارتفاع قاب موجب کاهش مقاومت نهایی سازه می گردد و مدل هایی که داری قاب پیرامونی سختتر و پانل شکل پذیرتر هستند، ضریب رفتار بزرگ تری دارند [۱۸]. در سال ۲۰۱۳ برای کاهش ابعاد ستون ها در سیستم های دیوار برشی کامپوزیتی، ژائو و همکاران نمونه ای از دیوار برشی های کامپوزیتی را ارائه دادند که در آنها ورق فولادی دیوار برشی کامپوزیتی فقط به تیر های قاب متصل می شد. این راه حل، ابعاد ستون ها را که از عمل قاب نتیجه می شود، پایین آورد و در محدود کردن نیازهای مقابله با نیروی محوری، مخصوصا برای ساختمانهای بلندمرتبه که از لنگر وازگونی کل نتیجه میشوند، موثر بود [۱۹]. درایور و همکاران در سال ۲۰۰۸ سه آزمایش را برای بررسی رفتار دیوار برشی های فولادی با ستون های نیمهمحصور شده برای نخستین بار در دانشگاه آلبرتا انجام دادند. آنها یک نمونه دیوار برشی فولادی دو طبقه با ستون های نیمهمحصور را برای بررسی رفتار کلی سیستم مورد آزمایش قرار دادند که تمام اتصالات این نمونه به صورت جوش (گیردار) بود. سیستم رفتار شکل پذیری داشت و در مقایسه با یک دیوار برشی با ستون های فولادی، تنها رفتار غیر خطی بیش تری از خود نشان داد [۲۰]. یحیایی و مبارکیمقدم در سال ۱۳۹۴ به مطالعه رفتار لرزهای قاب های کامپوزیت شامل ستون های کامپوزیت و دیوار برشیهای فولادی پرشده از بتن، پرداختند. نتایج نشان داد که دیوار برشی دارای قاب کامپوزیتی رفتار لرزهای بهتری نسبت به سیستم های فولادی و

های طراحی لرزهای در این زمینه بود. نتایج تحقیقات فوق، نشان از عملکرد بسیار مناسب دیوار برشی فولادی و همچنین قابلیت های بالای دیوار برشی کامپوزیتی در افزایش شکل پذیری و کنترل نحوه تشکیل میدان کشش قطری داشتند [۷-۵]. آستانهاصل و ژائو در سال ۲۰۰۴ تاثیر وجود درز بین پانل بتنی و اجزای مرزی را با ساخت دو نمونه آزمایشگاهی تحت بارهای لرزهای بررسی کردند (در نمونه جدید درز وجود داشت و در نمونه قدیمی درز نبود). نتایج بررسی ها نشان داد که نمونه دیوار برشی کامپوزیتی جدید رفتار شکل پذیرتری نسبت به نمونه قدیمی دارد و خسارتهای وارده به دیوار بتنی در چرخه های بارگذاری نسبتا بزرگ، خیلی کم تر از خسارتهای وارده به دیوار بتنی در سیستم قدیمی بود [۸]. در سال ۲۰۰۶ جین چن و جانگ یک مدل نواری دو نیرویی که دارای مقاومت در برابر نیروهای کششی و فشاری بود را پیشنهاد کردند تا رفتار ارتجاعی و غیرارتجاعی سیستم دیوار برشی فولادی را بتوانند شبیهسازی نمایند. بر پایه این مدل تحلیلی ساده، مدل های عددی تحلیل گردیدند و ارتباط بسیار خوبی بین نتایج تحلیل مدل های عددی و آزمایشگاهی بهدست آمد [۹]. نتایج مطالعات انجامشده توسط حاتمی و صبوری در سال ۲۰۰۵، نشان می دهند که نوع اتصال تیر به ستون تاثیر مهمی بر روی رفتار صفحات نمی گذارد [۱۰]. علی نیا و همکاران در سالهای ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۶ بررسی هایی به صورت عددی بر روی رفتار دیوار برشی های فولادی نازک انجام دادند. نتایج نشان دادند که سختی پیچشی اعضای مرزی بهعنوان قاب محیطی بر افزایش بارکمانشی ارتجاعی بسیار تأثیرگذار می باشد، اما این سختی پیچشی بر مقاومت پس کمانش ورق فولادی تأثیر نمی گذارد [۱۱ و ۱۲]. در سال ۲۰۰۷ ژائو و آستانهاصل رفتار سیستم های سنتی و نوین دیوار های برشی کامپوزیتی را مورد بررسی های آزمایشگاهی و تحلیلی قرار دادند. نتایج حاکی از آن بودند که هر دو سیستم تحت تغییرمکانهای دوره ای بزرگ، بسیار شکلپذیر هستند [۱۳]. در سال۲۰۰۲ چیچوین و همكاران براى پيشبينى ظرفيت نهايى ستونهاى نيمه محصور شده چند مدل آزمایشگاهی توسعه دادند و به بررسی تاثیر پارامترهایی از جمله فاصله بين پيوندها و لاغرى مقطع در بهبود ظرفيت فشارى آنها پرداختند [۱۴]. حاتمی و رهایی در سال ۲۰۰۹رفتار دیوار برشی های کامپوزیتی را مورد بررسی قرار دادند. نتایج حاکی از آن بودند که افزایش فاصله میان برش گیرها باعث کاهش شیب منحنی بار-

قاب خمشی دارد. هم چنین، تاثیر نسبت دهانه به ارتفاع در حالات مختلف بر پاسخ سیستم مورد مطالعه قرار گرفت که نسبت ۱ به ۶ مناسبترین نسبت برای این متغیر بود [۲۱]. حسین زاده و تهرانی زاده در سال ۲۰۱۴ تحقیقاتی بر روی دیوارهای برشی فولادی با تعداد طبقات و نسبت عرض به ارتفاع های مختلف انجام دادند. آنها نتیجه گرفتند که تسلیم ورق در پانل های با تعداد طبقات کم تر، خیلی زودتر از قاب پیرامونی صورت می گیرد، هم چنین به دلیل این که ورق های دیوار تنها قادر به تحمل تنش های کششی هستند و نمی توانند تنش های فشاری را تحمل کنند، نیروهای محوری کششی در ستون ها، کم تر از نیروهای محوری فشاری می باشند [۲۲ و ۲۳].

۲- معرفی مدل آزمایشگاهی عربزاده و همکاران (مدل اول)

قبل از ارائه نتایج عددی میبایست از درستی روش حل عددی خود اطمینان حاصل نمود. از این رو قبل از شبیه سازی مدل های مدنظر و برای اطمینان از صحت کار، مدل های آزمایشگاهی "عربزاده و همکاران" و "چیچوین و همکاران" را مدل سازی کرده و نتایج به دست آمده از تحلیل نرمافزاری با نتایج آزمایشگاهی مقایسه شدند. پس از اطمینان از درستی مدل شبیه سازی شده به توسعه مدل مدنظر اقدام گردید. عربزاده و همکاران آزمایش هایی بر روی دیوار برشی کامپوزیت تحت اثر بارگذاری چرخه ای انجام دادند. تصویر نمای کلی مدل در شکل ۲ نشان داده شده است.

در مباحث اندرکنش، مدلسازی دیوارهای برشی دارای اهمیت ویژه میباشد. بنابراین استفاده از نرمافزارهای تخصصی در اولویت قرار دارد که از آن جمله میتوان به نرمافزار قدرتمند آباکوس اشاره نمود. بهطور کلی در استفاده از نرمافزارهای مختلف باید به طریقی از صحت نتایج ارائه شده توسط آنها اطمینان پیدا نمود. سیستم دیوار برشی های کامپوزیتی شامل قاب فولادی، ورق فولادی، فیش پلیت، دیوار بتنمسلح، آرماتور و برش گیر است. مشخصات نمونه آزمایشگاهی جهت شبیهسازی و مشخصات فولاد در مدل آزمایشگاهی بهترتیب در جداول ۱ و ۲ ارائه شده اند.

خواص مصالح شامل مقاومت فشاری بتن ۲۲/۵، مقاومت آرماتور ۳۳۶، مقاومت نهایی آرماتور ۴۹۲، ضریب ارتجاعی آرماتور ۲۰۳۰۰، ضریب ارتجاعی بتن ۲۱۰۰۰ و ضریب ارتجاعی فولاد برابر ۲۱۰۰۰ مگاپاسکال میباشند. همچنین نسبت های پواسون فولاد و بتن بهترتیب ۲/۰ و ۲/۰ است. بهمنظور بررسی تحلیلی رفتار دیوار برشی های کامپوزیتی تحت اثر بارهای چرخهای نیز از تحلیل استاتیکی غیر خطی استفاده شد. از این رو برای ورق فولادی و فیش پلیت از المان Shell استاده شد. از این رو برای ورق فولادی و فیش پلیت از برش گیرها از المان Wire استان مالمان قاب فولادی، ورق فولادی و فیش پلیت S4R است. بعد از سرهم بندی قطعات آرماتور 2017و برش گیرها B31 است. بعد از سرهم بندی قطعات و مشخص شدن شکل هندسی دیوار برشی کامپوزیتی، گامهای حل

Fig. 2. Overview of the laboratory model of Arabzadeh et al. [16]

جدول۱. مشخصات نمونه آزمایشگاهی مدل اول جهت شبیه سازی [۱۶] Table 1. Specifications of laboratory model of the first model for simulation [16]

model for simulation [16]						
CS1	نمونهها					
$2IPE100 + 2PI100 \times 5$	ستونها					
2IPE100	تيرها					
٢	ضخامت ورق فولادی(mm)					
۵× ۴۰	فيش پليت (mm)					
۴	تعداد برشگیرها					
۶	قطر برشگیرها (mm)					
٣	شعاع آرماتور(mm)					
١	درصد آرماتور					
٣٠	ضخامت بتن (mm)					
11/٣	شکاف بتن (mm)					

اجزای دیوار برشی کامپوزیتی Tie تعریف شد. برای سطح تماس بین آرماتورها و دیوار بتن مسلح که در آن قرار گرفته از Redion Embedded استفاده گردید. ضریب اصطکاک بین فولاد و بتن ۲/۳ انتخاب شد. برای اعمال بارگذاری می توان به دو روش اعمال نیرو و اعمال جابجایی اقدام نمود. در روش اول مقدار نیروی وارد بر سازه را اعمال کرده و نرم افزار مقدار جابجایی متناظر را می دهد و در روش دوم مقدار جابجایی را به سازه وارد کرده و نرم افزار مقدار نیروی مورد نیاز جهت جابجایی وارد شده را ارائه می کند. در این نمونه برای بارگذاری از روش اعمال جابجایی استفاده گردید. برای این کار با توجه به آیین نامه بارگذاری ATC24 مقدار جابجایی

جدول۲. مشخصات فولاد در نمونه ازمایشگاهی مدل اول[۱۶]
Table 2. Steel specifications in the laboratory specimen of
the first model [16]

نوع مقطع	تنش تسلیم (MPa)	تنش نهایی (MPa)		
IPE100 beam flange	۳۰۸	429		
IPE100 beam web	2770	448		
Fish plate	T9V	4.8		
Steel plate	788	410		
Bolt	٩٠٠	1		

مورد نظر به دیوار برشی وارد گردید. همان طور که در شکل ۳ نشان دادهشده، تعداد چرخههای نمونه آزمایشگاهی ۱۹ میباشد که بیش ترین مقدار جابجایی برابر ۲۷ میلیمتر است. شکل ۴ نمایی از دیوار برشی کامپوزیتی مدل شده در نرمافزار را نشان میدهد.

شکل ۴. نمایی از دیوار برشی مدل شده در نرم افزار Fig. 4. View of the shear wall modeled in the software

شکل ۵. مقایسه نمودار هیسترزیس نمونه در مدل های آزمایشگاهی و نرمافزاری Fig. 5 . Comparison of specimen hysteresis diagrams in laboratory and software models

برای اعتبارسنجی مدل عددی یک نمونه دیوار برشی کامپوزیت تحت بارگذاری چرخهای قرار گرفت و منحنی بار- تغییر مکان آن ترسیم شد و با نتایج نمونه آزمایشگاهی مشابه مورد مقایسه قرار گرفت. همان طور که در شکل ۵ مشاهده میشود، منحنی های حاصل از مدل های عددی و آزمایشگاهی بسیار شبیه هم هستند. در این شکل خطوط مشکی کم رنگ و آبی بهترتیب مربوط به نمونه های آزمایشگاهی و نرم افزاری هستند.

در شکل ۶-الف حالت گسیختگی نمونه آزمایشگاهی CS1 عربزاده و همکاران نشان داده شده است. طبق آنچه در شکل مشخص است، کمانش در ورق به صورت قطری رخ داده و در وسط

۳– معرفی مدل آزمایشگاهی چیچوین و همکاران (مدل دوم) [۱۴]

چیچوین و همکاران آزمایشهایی بر روی ستونهای کامپوزیتی

(الف)

(ب)

شکل ۷. نمایی کلی از مدل چیچوین و همکاران (مدل دوم) [۱۴] Fig. 7. Overview of the Chichuin et al. model (second model) [14]

بتن و فولاد ستون کامپوزیتی با توجه به اینکه نیاز به دقت بیش تری در تحلیل دارند، از المان Solid استفاده شده است. برای آرماتورها از المان Wire استفاده گردید. شکل۸ نمای شبیه سازی شده مدل آزمایشگاهی ستون کامپوزیتی نیمهمحصور (۲-۱۰) تحت اثر بارگذاری در نرمافزار را نشان میدهد.

مقایسه نمودار تنش- کرنش مدل شبیهسازیشده و مدل آزمایشگاهی دوم در شکل ۹ نمایش داده شده است. نیمه محصور تحت اثر بارگذاری محوری انجام دادند. در این بررسی آزمایشگاهی، نمونه را تحت اثر بارگذاری فشاری محوری مورد مطالعه قرار دادند. اجزای مدل آزمایشگاهی ستون کامپوزیتی نیمهمحصور میباشد که شامل پروفیلهای فولادی است که فاصله بین دو بال مقابل آنها با بتن پر گردید. پیوند بین بال های مقابل و در قسمت بالای بال ها در فواصل منظم در طول ستون، جوش شده اند.

ضریب ارتجاعی بتن برابر ۲۷۳۰۰ مگاپاسکال میباشد. همچنین نسبت های پواسون فولاد و بتن بهترتیب ۰/۳ و ۰/۱۷۵ است. برای

شکل ۸. نمایی از شبیهسازی شده مدل چیچوین و همکاران (مدل دوم) [۱۴]

Fig. 8. View of the simulated Chichuin et al. model (second model) [14]

نام نمونه	ابعاد ستون (mm) b _f .d _.	ضخامت جان و بال ستون فولادی (mm)	مقاومت مشخصه بتن (MPa)	مقاومت تسليم فولاد (MPa)	ار تفاع ستون (mm)	فاصله پیوندها (mm)	نسبت عرض به ضخامت b/t	قطر پیوندها (mm)
c-8	9×9	١٢/٨٨	344/2	36.	۳۰۰۰	۶۰۰	۲۳/۳	۱۵/۹
c-9	9×9	17/91	3147	36.	۳۰۰۰	۶۰۰	۲۳/۲	۱۵/۹
c-10	\$×\$	١٢/٨١	3147	36.	۳۰۰۰	۳	۲۳/۴	۱۵/۹
c-11	\$×\$	٩/٧١	3147	347	۳۰۰۰	۶۰۰	٣٠/٩	۱۵/۹
c-12	9×9	۱۲/۸۶	3447	36.	۳۰۰۰	٣٠٠	۲۳/۳	۱۵/۹

جدول ۳. مشخصات مدل های آزمایشگاهی دوم جهت شبیهسازی [۱۴] Table 3. Specifications of the second laboratory models for simulation [14]

۴- مقایسه نتایج حاصل از مدل های عددی و آزمایشگاهی

مقایسه منحنی هیسترزیس مدل شبیه سازی شده با نمونه آزمایشگاهی اول (شکل ۵) نشان می دهد که مقاومت نهایی نمونه آزمایشگاهی تحت جابجایی حداکثر ۲۷ میلیمتر برابر با ۵۹۵ کیلونیوتن است و در مدل شبیهسازیشده این مقدار برابر ۶۰۶ کیلونیوتن میباشد. که نشان میدهد تفاوت مدل شبیهسازیشده و تست آزمایشگاهی ۲ درصد می باشد. بنابراین صحت مدلسازی اول تائید گردیده است. همچنین همان طور که در شکل ۹ و جدول ۴ نمایش داده شده است، منحنی های حاصل از مدل های عددی و آزمایشگاهی نمونه دوم نیز بسیار نزدیک به یکدیگر هستند، و میزان اختلاف آنها بهصورت میانگین تقریبا ۶/۷ درصد است، لذا صحت مدل سازی برای نمونه دوم نیز تائید گردیده است.

جدول ۴. مقایسه اختلاف میزان تنش و کرنش نمونه های آزمایشگاهی و نرمافزاری

 Table 4. Comparison of stress and strain differences

 between laboratory and software specimens

كرنش	تنش آزمایشگاهی	تنش عددی	ميزان اختلاف
•/••1	14	۱۲/۰۸	•/١٣٧
•/••۲	۱۶/٣	۱۵/۴	•/•۵۵
•/••۴	11/Y	11/78	•/•٣٧
•/••۶	1./17	۱۰/۷	•/•۵
•/••٨	٩/٣	۱ • / ۱	۰/۰ <i>۸۶</i>
•/•1	٨/٦٣	٩	•/•۴۲
		ميانگين	•/•۶٧

۴–۱– مطالعه عددی

الف: پس از صحتسنجی مدل شبیه سازی شده و اطمینان از درستی کار مدلسازی، مدل های مورد نظر شبیهسازی شدند. هدف اولیه این مطالعه، بررسی عددی تاثیر ستونهای کامپوزیتی نیمهمحصور بر رفتار لرزهای دیوار برشی های کامپوزیتی و فولادی می اشد. به همین منظور در ابتدا رفتار لرزهای دیوار برشی های کامپوزیتی و فولادی همراه با ستونهای فولادی با هم مقایسه شدند، سپس به بررسی و مقایسه رفتار دیوار برشی های کامپوزیتی با یوشش های بتنی یکطرفه و دوطرفه پرداخته شد. در آخر هم به بررسی و توسعه یک مدل جدید از دیوار برشی های کامپوزیتی و فولادی اقدام گردید که در آن ستونهای نیمهمحصور جایگزین ستونهای فولادی شده و اثر این نوع از ستون ها بر میزان مقاومت، استهلاک انرژی و شکل پذیری هر دو سیستم بررسی گردیدند. برای رسیدن به این اهداف، مشخصات مدل نرم افزاری توسعه داده شده جهت بررسی، همانند مدل آزمایشگاهی "عربزاده و همکاران" در نظر گرفته شد و برای دیوار برشی فولادی پوشش بتنی از اطراف ورق حذف گردید. برای دیوار برشی کامپوزیتی با پوشش بتنی دوطرفه، پوشش بتنی در دو طرف ورق قرار داد شد و برای دیوار برشی کامپوزیتی همراه با ستونهای نیمهمحصور شده، ستونهای مدل آزمایشگاهی با ستونهای نیمهمحصورشده که مشخصات آنها مطابق جدول ۵ میباشد، جایگزین گردیده و سپس به بررسی تحلیلی و مقایسه یرداخته شد. در طراحی ستونهای نیمهمحصور، عرض بال ستون (bf)، ارتفاع ستون (h)، عمق مقطع (b)، فاصله میلگردهای عرضی (s) و ضخامت بال و جان (t) از پارامترهای مهم طراحی هستند که

PEC	نام نمونه
17·× 17·	ابعاد ستون(bf . d (mm
۵	ضخامت جان و بال ستون فولادی(t (mm
٧٣٠	ار تفاع ستون (h (mm
۶.	فاصله پیوندها (mm)
١.	قطر پیوندها (mm) Ø
١٢	نسبت عرض به ضخامت b/t

جدول۵. مشخصات ستون نیمهمحصور توسعه داده شده Table 5. Specifications of the semi.enclosed column developed

در آیین نامه طراحی سازه های فولادی کشور کانادا بیان شدند و در طراحی ستونهای نیمه محصورشده کامپوزیتی باید موردتوجه قرار گیرند. در طراحی ستون های مورد نظر نیز موارد ذکر شده رعایت گردید.

مشخصات اجزاء و مقاومت نهایی مدلهای توسعه داده شده در جدول ۶ داده شده است. در این نامگذاریSPSW، CSPSW1 و CSPSW2 بهترتیب نمایانگر دیوار برشی های فولادی، کامپوزیتی با پوشش بتنی یک طرفه و کامپوزیتی با پوشش بتنی دو طرفه همراه SPSW+PEC ،CSPSW1+PEC ،

و CSPSW2+PEC بهترتیب نمایانگر دیوار برشی های فولادی، کامپوزیتی با پوشش بتنی یکطرفه و کامپوزیتی با پوشش بتنی دوطرفه همراه با ستونهای کامپوزیت نیمه محصور می باشند. همچنین CSWP1-t2، CSWP1-t2 و CSWP1-t5 نشانگر دیوار برشیهای کامپوزیتی با پوشش بتنی یک طرفه همراه با ستون های کامپوزیتی هستند، که اعداد ۲، ۵ و ۸ نمایانگر ضخامت بال و جان مقطع H شکل ستون نیمهمحصور هستند.

ب: هدف دوم این مطالعه، بررسی عددی پارامترهای مؤثر بر رفتار دیوار برشی های کامپوزیتی تحت بارگذاری چرخهای میباشد. برای این امر مدلهایی از دیوار برشی کامپوزیتی مدلسازی شده و مقاومت، استهلاک انرژی و شکلپذیری آنها مقایسه گردیدند. جهت بررسی اثر ضخامت ورق فولادی، ضخامت ورق مدلها در اندازههای ۲، ۴ و ۶ میلیمتر در نظر گرفته و موردمطالعه قرار گرفتند. جهت بررسی اثر شکاف بین دیوار بتنمسلح و قاب، شکاف مدلها را در اندازههای ۱۹/۵، ۱۱/۳ و ۱۹/۹ میلیمتر در نظر گرفته و جهت بررسی اثر مقاومت فشاری بتن، دو مقاومت فشاری ۳۰ و ۳۷ مکاپاسکال برای بتن منظور شدند. مشخصات اجزای مدلها و مقاومت نهایی آنها در بتن منظور شدند. مشخصات اجزای مدلها و مقاومت نهایی آنها در باین منظور شدند. مشخصات اجزای مدلها و مقاومت نهایی آنها در ماهپوزیتی با پوشش بتنی یک طرفه میباشد و حروف ۲۲، ۴۹و ۶۹ نمایانگر ضخامت ورق فولادی بهتر تیب به مقدار ۲، ۴ و ۶ میلی متر،

ضخامت نام مدار		ضخامت 	تعداد	شکاف	شعاع	مقطع	مقطع		ضخامت	مقاومت نهایی
ورق بين ^د م سره (mm) (mm)	وری (mm)	برشگیر	(mm)	آرماتور	تير	ستون	بى	بال و جان (t)	(kN)	
SPSW	۳۰	٢	۴	۱۱/۲۵	٣	2IPE100	2IPE100+2P L100*5	-	-	4+4
CSPSW1	٣٠	٢	۴	۱۱/۲۵	٣	2IPE100	2IPE100+2P L100*5	١	-	۶۰۸
CSPSW2	۳۰	٢	۴	۱۱/۲۵	٣	2IPE100	2IPE100+2P L100*5	٢	-	814
SPSW+ PEC	۳۰	٢	۴	۱۱/۲۵	٣	2IPE100	PEC 120*120	-	۵	499
CSPSW1+ PEC	۳۰	٢	۴	۱۱/۲۵	٣	2IPE100	PEC 120*120	١	۵	٩٠٣
CSPSW2+ PEC	۳۰	٢	۴	۱۱/۲۵	٣	2IPE100	PEC 120*120	٢	۵	981
CSWP1-t2	۳۰	٢	۴	۱۱/۲۵	٣	2IPE100	PEC 120*120	١	٢	77.
CSWP1-t5	۳۰	٢	۴	۱۱/۲۵	٣	2IPE100	PEC 120*120	١	۵	۶۰۸
CSWP1-t8	۳۰	٢	۴	۱۱/۲۵	٣	2IPE100	PEC 120*120	١	٨	1+18

جدول ۶. مشخصات اجزاء و مقاومت نهایی مدلها Table 6. Specifications of components and ultimate strength of models

luo oli	ضخامت	ض خ امت "	تعداد	شکاف	شعاع	ui •bās	uai u •bās		مقاومت	مقاومت
	بتن (mm)	ورق (mm)	برشگیر	(mm)	آرماتور	للعلطع لير	للفلطع ستون	بى	فشاری بتن (MPa)	نها یی (kN)
CSWP1-P2	۳۰	٢	۴	۱۱/۳	٣	2IPE100	PEC 120*120	١	٧٣	٩٠٣
CSWP1-P4	۳۰	۴	۴	۱ ۱/۳	٣	2IPE100	PEC 120*120	١	۷۳	1.44
CSWP1-P6	٣٠	۶	۴	۱۱/۳	٣	2IPE100	PEC 120*120	١	٧٣	1194
CSWP1-G5.6	٣٠	٢	۴	۵/۶	٣	2IPE100	PEC 120*120	١	٧٣	٨٩١
CSWP1-G11.3	٣٠	٢	۴	۱۱/۳	٣	2IPE100	PEC 120*120	١	٧٣	٩٠٣
CSWP1-G16.9	٣٠	٢	۴	۱۶/۹	٣	2IPE100	PEC 120*120	١	٧٣	٨۴٢
CSWP1-fc30	٣٠	٢	۴	۱۱/۳	٣	2IPE100	PEC 120*120	١	٣٠	۷۸۲
CSWP1-fc73	٣٠	٢	۴	۱۱/۳	٣	2IPE100	PEC 120*120	١	۷٣	٩٠٣

جدول ۷. مشخصات اجزا و مقاومت نهایی مدلها Table 7. Specifications of components and ultimate strength of models

حروف G۱۱,۳ ، G۵۶ وG۱۱,۳ نمایانگر اندازه شکاف بین دیوار بتن مسلح و قاب فولادی بهترتیب به اندازه ۵/۶، ۱۹/۳ و ۱۶/۹ میلیمتر و حروف fc۳۰ و fc۷۳ نمایانگر مقاومت فشاری بتن بهترتیب به مقدار ۳۰ و ۷۳ مگاپاسکال هستند. نمایی از مدل توسعهدادهشده جهت اعمال تغییرات در شکل ۱۰ نشان داده شده است. مشخصات بتن و آرماتور دیوار بتنمسلح و مشخصات مقاومت نهایی اجزای فولادی

شکل ۱۰. نمایی از مدل توسعهدادهشده در نرم افزار Fig. 10. View of the model developed in the software

دیوار برشی کامپوزیتی در جدولهای ۱ و ۲ به صورت خلاصه داده شده است.

۴-۱-۱- بررسی و مقایسه نتایج مطالعه عددی

الف: مقایسه رفتار دیوار برشی های کامپوزیتی و فولادی

منحنی های هیسترزیس دیوار برشی های کامپوزیتی و فولادی با ستونهای فولادی در شکل ۱۱ نشان داده شده است. در دیوار برشی فولادی مقدار نیروی متناظر با جابجایی ۲۷ میلیمتر برابر ۴۰۴ کیلونیوتن است و نشانگر این است که ورق فولادی از تمام ظرفیت کمانشی خود استفاده نکرده و قبل از رسیدن به مقاومت نهایی خود دچار کمانش کلی شده است. در حالی که مقدار نیروی متناظر با جابجایی حداکثر ۲۷ میلیمتر در نمونه دیوار برشی کامپوزیت برابر که در دیوار برشی کامپوزیتی بر اثر اعمال بارگذاری نشان میدهند پوشش بتنی، کمانش به صورت موضعی رخ داده و حداکثر جابجایی خارج از صفحه در وسط دیوار برشی اتفاق افتاده است. افزایش سطح زیر منحنی هیسترزیس دیوار برشی کامپوزیتی نسبت به دیوار برشی فولادی، بیانگر بالا بودن ظرفیت جذب انرژی و شکلپذیری دیواربرشی کامپوزیتی نسبت به نوع فولادی است.

شکل ۱۱. مقایسه منحنی های هیسترزیس دیوار برشی های کامپوزیتی و فولادی Fig. 11. Comparison of hysteresis curves for composite and steel shear walls

ب: تأثیر پوششهای بتنی یکطرفه و دوطرفه بر رفتار دیوار برشیهای کامپوزیتی

منحنیهای هیسترزیس دیوار برشی های کامپوزیتی با پوشش بتنی یکطرفه و دوطرفه همراه با ستونهای فولادی در شکل ۱۲ نمایش داده شده است. در دیوار برشی کامپوزیتی با پوشش بتنی یک طرفه مقدار نیروی متناظر با جابجایی حداکثر ۲۷ میلی متر برابر ۶۰۸ کیلونیوتن است و نیروی متناظر با این مقدار جابجایی در حالتی که پوشش بتنی در دو طرف دیوار قرار می گیرد، برابر ۶۱۷ کیلونیوتن است. نتایج بهدست آمده از مقایسه منحنی دو دیوار برشی کامپوزیتی نشان میدهد که استفاده از دیوار بتن مسلح در دو طرف ورق فولادی

نسبت به حالتی که دیوار بتن مسلح در یک طرف ورق فولادی قرار می گیرد، باعث افزایش شکل پذیری دیوار برشی کامپوزیتی شده ولی تاثیر به سزایی بر مقاومت سیستم ندارد، (مقاومت سیستم را ٪۵/۱ بهبود می دهد)، هم چنین استفاده از دیوار بتن مسلح در دو طرف ورق فولادی، در میزان تغییر مکآن های جانبی داخل صفحه تغییر چندانی ایجاد نکرده، اما اثرات خمش ثانویه را تا حدودی کاهش داده است.

پ: تأثیر ستونهای کامپوزیتی نیمه محصور بر رفتار دیوار برشی های فولادی

جابجایی(mm)

شکل ۱۳. مقایسه منحنیهای هیسترزیس دیوار برشیهای فولادی با ستونهای فولادی و کامپوزیتی Fig. 13. Comparison of hysteresis curves in steel shear walls with steel and composite columns

فولادی و کامپوزیتی در شکل ۱۴ داده شده است. در دیوار برشی فولادی با تغییر ستون از فولادی به کامپوزیتی نیمهمحصور، مقاومت نهایی سیستم از ۴۰۴ به ۴۶۶ کیلونیوتن افزایش یافته که نشانگر آن است که مقاومت سازه ۱۵٪ افزایش پیدا نموده است. نتایج بهدست آمده از مقایسه منحنیهای هیسترزیس مدلها در شکل۱۳ نشان داده شده است. با مقایسه منحنی ها معلوم می شود که ستونهای کامپوزیتی نیمهمحصور بر بهبود میزان مقاومت، شکلپذیری و استهلاک انرژی دیوار برشی های فولادی تاثیر اندکی دارند.

مقایسه مدل CSPSW1 با مدل CSPSW1 نشان می دهد که با تغییر ستون به ستون کامپوزیتی نیمهمحصورشده مقاومت نهایی سیستم از ۶۰۸ به ۹۰۳ کیلونیوتن افزایش یافته که نشانگر آن است که مقاومت سازه ۸/۸ افزایش پیدا می کند. نتایج بهدست آمده از مقایسه منحنیهای هیسترزیس تمام مدلها در شکل ۱۴ نشان داده شده است. با مقایسه منحنی ها می توان دید که سطح زیر منحنی مدل CSPSW1+PEC از سطح زیر منحنی مدل ۲

شکل ۱۴. مقایسه منحنیهای هیسترزیس دیوار برشی های کامپوزیت با ستونهای فولادی و کامپوزیتی Fig. 14. Comparison of hysteresis curves in composite shear walls with steel and composite columns

تر شده که این حکایت از افزایش شکل پذیری و بهبود استهلاک انرژی دیوار برشی های کامپوزیتی با ستونهای کامپوزیتی نیمهمحصورشده نسبت به دیوار برشی های کامپوزیتی با ستون های فولادی تنها دارد. مقایسه مدل CSPSW2+PEC با مدل CSPSW2 که با تغییر ستونهای فولادی به ستونهای کامپوزیتی نیمهمحصور شده، مقاومت نهایی سیستم از ۶۱۷ به ۹۶۱ کیلونیوتن افزایش می یابد، که بیانگر آن است که مقاومت سازه ۵۶٪ زیاد شده است. با مقایسه منحنیها می توان نتیجه گرفت که سطح زیر منحنی مدلCSPSW2 از سطح زیر منحنی مدل CSPSW2+PEC بیش تر شده که این نتیجه حکایت از افزایش شکل پذیری و بهبود استهلاک انرژی دیوار برشی های کامپوزیتی با ستونهای کامپوزیتی نیمهمحصورشده نسبت به دیوار برشی های کامپوزیتی با ستون های فولادی تنها دارد. بالا بودن سختی خمشی ستونهای کامپوزیتی نیمه محصور به علت وجود بتن و میلگردهای عرضی، باعث می شود که پس از کمانش ورق، میدانهای کشش قطری به نحو مطلوبتری در ورق تشکیل و یخش شوند. در نتیجه تنشها و کرنشها نیزکاهش می یابند، ظرفیت ورق افزایش یافته و جذب انرژی بیش تر می شود. هم چنین، وجود بتن و میلگردهای عرضی مقاومت ستون را افزایش داده و باعث جلوگیری از کمانش موضعی ورق های ستون و یک طرفه شدن كمانش موضعى بالهاى ستون مى گردند. از طرفى مقاومت جان ستون نیز در برابر کمانش موضعی بالا رفته، و در نتیجه مقاومت

ستونها افزایش یافته و ستونها قبل از ورق کمانش نمی کنند.

ث: تأثیر ضخامتهای بال و جان مقطع فولادی ستون کامپوزیتی

منحنیهای هیسترزیس دیوار برشی های کامپوزیتی با ضخامتهای مختلف بال و جان مقطع فولادی ستون کامپوزیتی در شکل ۱۵ نشان داده شده است. برای بررسی اثر تغییرات ضخامت های بال و جان مقطع H شکل ستون کامیوزیتی بر عملکرد دیوار برشی کامپوزیتی، ضخامت های بال و جان مقطع H شکل ستون در اندازههای ۲، ۵ و ۸ میلیمتر بررسی شدند. نتایج نشان داد که با افزایش اندازه ضخامت از ۲ به ۵ میلیمتر، مقاومت سازه ۲۵/۳٪ افزایش یافت و همچنین با افزایش اندازه ضخامت های بال و جان مقطع H شکل ستون کامپوزیتی از ۵ به ۸ میلیمتر نیز مقاومت سازه ۱۲/۱٪ افزایش پیدا نمود. نتایج حاصل از مقایسه منحنیهای هیسترزیس مدلهای دیوار برشی کامپوزیتی با ضخامتهای مختلف نشان داد که با افزایش ضخامت از ۲ به ۵ میلیمتر و همچنین افزایش از ۵ به ۸ میلیمتر افزایش سطح زیر منحنیهای هیسترزیس را به دنبال داشت. لذا می توان نتیجه گرفت که با افزایش اندازه ضخامت مقطع فولادی موجود در ستون تا یک مقدار مشخص، میزان شکل پذیری و استهلاک انرژی دیوار برشی کامپوزیتی افزایش مییابد.

شکل۱۵. مقایسه منحنیهای هیسترزیس دیوار برشیهای کامپوزیتی با ضخامتهای مختلف بال و جان مقطع ستون Fig. 15. Comparison of hysteresis curves in composite shear walls with different wing and column thicknesses

نشریه مهندسی عمران امیرکبیر، دوره ۵۲، شماره ۴، سال ۱۳۹۹، صفحه ۸۰۹ تا ۸۲۶

شکل ۱۶. مقایسه منحنیهای هیسترزیس دیواربرشی کامپوزیتی با ضخامتهای مختلف ورق Fig. 16. Comparison of hysteresis curves in a composite shear wall with different sheet thicknesses

ج: تحليل اثر ضخامت ورق فولادي

به منظور بررسی اثر ضخامت ورق فولادی بر عملکرد دیوار برشی کامپوزیتی، در مدل دیوار برشی کامپوزیتی تنها ضخامت ورق فولادی را تغییر داده و بقیه مشخصات مدل ثابت نگه داشته شدند. نتایج نشان دادند که با افزایش ضخامت ورق فولادی از ۲ به ۴ میلیمتر مقاومت نهایی دیوار برشی ٪۱۶ افزایش پیدا میکند و با افزایش ضخامت از ۴ به ۶ میلیمتر نیز مقاومت سیستم ٪۱۴ زیاد می گردد. با مشاهده نمودار هیسترزیس دیوارهای برشی با ضخامتهای مختلف، این نتیجه حاصل می شود که با افزایش ضخامت ورق فولادی، سطح زیر نمودار هیسترزیس نمونهها زیاد می گردد. لذا می توان نتیجه

گرفت که افزایش ضخامت ورق فولادی منجر به افزایش شکل پذیری و استهلاک انرژی دیوار برشی کامپوزیتی می شود. نتایج هم چنین نشان دادند که با توجه به نقش ویژه ورق فولادی در دیوار برشی کامپوزیتی، با افزایش ضخامت، مقاومت ورق افزایش یافته و تحت نیروی بیش تری دچار کمانش می شود که این امر سبب افزایش مقاومت دیوار خواهدشد. بنابراین، افزایش ضخامت ورق با افزایش مقاومت، شکل پذیری و استهلاک انرژی دیوار نسبت مستقیم دارد.

چ: تحلیل اثر اندازه شکاف بین دیوار بتنمسلح و قاب دیوار برشی کامپوزیتی شامل دو نوع سنتی و نوین میباشد.

شکل ۱۷. مقایسه منحنیهای هیسترزیس دیوار برشیهای کامپوزیت با شکافهای مختلف Fig. 17. Comparison of hysteresis curves in composite shear walls with different slits

شکل ۱۸. مقایسه منحنیهای هیسترزیس دیوار برشیهای کامپوزیتی با دو مقدار مقاومت فشاری بتن Fig. 18. Comparison of hysteresis curves in composite shear walls with two values of compressive strength of concrete

در بیش ترین حد خود قرار دارد و بنابراین، در این مقدار فاصله شکاف، میزان مقاومت، شکلپذیری و استهلاک انرژی دیوار برشی کامپوزیتی افزایش مییابد.

ح: تحليل اثر مقاومت فشارى بتن

برای بررسی اثر تغییر در مقاومت فشاری بتن بر عملکرد دیوار برشی کامپوزیتی، مقاومت فشاری بتن در دو مقدار ۳۰ و ۷۲/۵ مگاپاسکال بررسی شدند. نتایج نشان داد که با افزایش مقاومت فشاری از ۳۰ به ۷۲/۵ مگاپاسکال یعنی افزایش ٪۱۴۰ در میزان مقاومت فشاری بتن، مقاومت سازه فقط ٪۱۵ افزایش یافت. نتایج بهدست آمده از مقایسه منحنیهای هیسترزیس مدلهای دیوار برشی های کامپوزیتی با مقاومت های فشاری مختلف بتن نیز نشان داد که افزایش مقاومت فشاری بتن، افزایش کمی را در سطح زیر منحنیهای تفاوت این دو نوع از دیوارها در وجود فاصله بین قاب فولادی و دیوار بتن مسلح است. به همین دلیل یکی از پارامترهای مورد بررسی، فاصله بین قاب فولادی و دیوار بتن مسلح میباشد. از این رو این شکاف در اندازه های ۸/۵، ۱۱/۳ و ۱۶/۹ میلی متر مورد تحلیل قرار داده شد. نتایج نشان دادند که با کاهش اندازه شکاف از ۱۱/۳ به ۸/۵ میلی متر، مقاومت سازه ٪۵/۱ کاهش یافت و همچنین با افزایش اندازه شکاف بین دیوار بتن مسلح و قاب فولادی از ۱۱/۳ به ۱۶/۹ میلی متر، مقاومت سازه ٪۷ کاهش پیدا نمود. نتایج حاصل از مقایسه منحنی های نشان داد که با افزایش شکاف بین دیوار بتن مسلح و قاب فولادی از نشان داد که با افزایش شکاف بین دیوار باز معایسه منحنی های نشان داد که با افزایش شکاف بین دیوار باز معایسه منحنی های نشان داد که با افزایش شکاف بین دیوار باز معایسه منحنی های نشان داد که با افزایش شکاف بین دیوار باز معایسه منحنی های نشان داد که با افزایش میاه مین دیوار باز معایسه منحنی های نشان داد که با افزایش شکاف بین دیوار مین مسلح و قاب فولادی از نشان داد که با افزایش میاه می و همچنین کاهش شکاف از ۱۱/۳ به ۸/۶

جدول ۸. میزان جذب انرژی نمونه ها (kN-m) Table 8. Energy absorption rate of samples (kN.m)

مدل	SPSW	CSPSW1	CSPSW2	SPSW+ pec	CSPSW1+ pec	CSPSW2 + pec	CSWP1 - t2	CSWP1 - t5	CSWP1- t8
جذب انرژی (kN-m)	۱۶/۸	۲۶/۳	٣٠/٩	۱۹/۰ ۱	41/•4	۴۳/۵۷	۳۲/۷	41/•4	۴۵/۳۸
					(الف)				
مدل	CSW	P1- P2	CSWP1-P4	CSWP1-P6	CSWP1- G5.6	CSWP1-G11.3	CSWP1 -G16.9	CSWP1- fc30	CSWP1- fc73
جذب انرژی (kN-m)	۴۱	1.4	۴٩/٨۶	۵۶/۰۶	41/04	۴١/۶٨	۳٩/٣٨	366/16	41/+4

هیسترزیس به دنبال داشت، و لذا، افزایش مقاومت فشاری بتن تاثیر کمی در بهبود مقاومت، شکل پذیری و همچنین افزایش ظرفیت جذب انرژی دیوار برشی های کامپوزیتی دارد.

۴- نتايج

نتایج کلیدی حاصل از تحقیق به شرح زیر است:

 دیوار برشی های کامپوزیتی نسبت به نوع فولادی از مقاومت، شکلپذیری و ظرفیت جذب انرژی بالاتری برخوردارند. وجود دیوار بتنمسلح در دو طرف ورق فولادی، جابجایی خارج از صفحه را تا حدودی کاهش داد، اما بر میزان تغییرمکانهای جانبی داخل صفحه و مقاومت نهایی سیستم تاثیر اندکی داشته است.

ستونهای کامپوزیتی نیمهمحصورشده سبب افزایش ۴۸٪
 مقاومت نهایی و باعث بهبود شکلپذیری و استهلاک انرژی دیوار
 برشی های کامپوزیتی شدند.

 ستونهای کامپوزیتی نیمهمحصورشده در افزایش مقاومت نهایی، استهلاک انرژی و شکلپذیری دیوار برشی های فولادی تاثیر محدودی دارند، و تنها موجب افزایش ٪۱۵ مقاومت نهایی در این سیستم گردیدند.

افزایش ضخامت های بال و جان مقطع فولادی ستون
 کامپوزیتی تا یک مقدار مشخص، سبب افزایش مقاومت، استهلاک
 انرژی و شکلپذیری دیوارهای برشی گردید.

 با افزایش ضخامت ورق فولادی در دیوار برشی کامپوزیتی، مقاومت ورق افزایش یافته و ورق تحت نیروی بیش تری دچار کمانش گردید که این امر باعث افزایش مقاومت، استهلاک انرژی و شکلپذیری کل دیوار شد. بر اساس نتایج می توان گفت که افزایش ضخامت ورق فولادی تا ۴ میلی متر سبب افزایش مقاومت، استهلاک انرژی و شکلپذیری دیوار برشی گردید و بیش تر از این مقدار، در مقاومت دیوار برشی های کامپوزیتی به میزان ناچیزی تأثیر منفی دارد.

 استفاده از شکاف بین دیوار بتنمسلح بهدلیل کاهش خسارات وارده بر بتن، سبب بهبود رفتار سیستم شده و قابل قبول میباشد، اما باید توجه نمود که اگر قطر شکاف از حد مشخصی بیش تر و یا کم تر شود، کاهش مقاومت، شکل پذیری و استهلاک انرژی سیستم را به دنبال دارد. شکاف به قطر ۱۱/۳ میلیمتر بهعنوان شکاف حالت بهینه

تعيين گرديد.

 افزایش ۱۴۲ درصدی در میزان مقاومت فشاری بتن فقط موجب افزایش ٪۱۵ در میزان مقاومت نهایی سیستم گردید، و لذا می توان گفت که افزایش مقاومت فشاری بتن در ازدیاد شکل پذیری و میزان استهلاک انرژی دیوار برشی های کامپوزیت، تاثیر اندکی دارد.

مراجع

- Shafaei S, Ayazi A, Farahbod F. The effect of concrete panel thickness upon composite steel plate shear walls. Journal of Constructional Steel Research. 2016; 117:81-90.
- [2] Driver RG, Kulak GL, Elwi AE, Kennedy DL. FE and simplified models of steel plate shear wall. Journal of Structural Engineering. 1998; 124(2):121-30.
- [3] Timler PA, Kulak GL. Experimental study of steel plate shear walls. 1983.
- [4] Driver RG, Kulak GL, Kennedy DL, Elwi AE. Cyclic test of four-story steel plate shear wall. Journal of Structural Engineering. 1998; 124(2):112-20.
- [5] Astaneh-Asl A. Seismic behavior and design of composite steel plate shear walls: Structural Steel Educational Council Moraga (CA); 2002.
- [6] Astaneh-Asl A, Zhao Q. Seismic studies of innovative and traditional composite shear walls. Composite and Hybrid Structures Los Angeles, California: Association for International Cooperation and Research in Steel-Concrete Composite Structures. 2000:1009-16.
- [7] Astaneh-Asl A. Seismic behavior and design of steel shear walls: Structural Steel Educational Council Moraga, CA; 2001.
- [8] Zhao Q, Astaneh-Asl A. Cyclic behavior of traditional and innovative composite shear walls. Journal of Structural Engineering. 2004; 130(2):271-84.
- [9] Chen S-J, Jhang C. Cyclic behavior of low yield point steel shear walls. Thin-walled structures. 2006; 44(7):730-8.
- [10] Hatami F, Sabouri S. Behavior of steel plate shear walls in earthquake due to change of rigidity of the internal storey beams. Amirkabir Journal. 2004; 15(60-2):2004-5.
- [11] Alinia M, Dastfan M. Behavior of thin steel plate shear walls regarding frame members. Journal of constructional

Increasing on the Flexibility and Factor of Shear-Welded Steel Structures. Seventh National Congress of Civil Engineering; Zahedan, Iran2013.

- [19]Guo L, Rong Q, Ma X, Zhang S. Analysis of composite steel plate shear walls connected with frame beams only. Proceedings of the Institution of Civil Engineers-Structures and Buildings. 2013; 166(9):507-18.
- [20] Deng X, Dastfan M, Driver RG, editors. Behavior of steel plate shear walls with composite columns. Structures Congress 2008: Crossing Borders; 2008.
- [21] M Y, F. M-M. Investigation of coefficient of behavior and coefficient of increasing displacement in composite structures with composite columns along with steel shear walls. 10th International Congress on Civil Engineering; Tabriz, Iran2015.
- [22]Prickett BS, Driver RG. Behaviour of partially encased composite columns made with high performance concrete. 2006.
- [23] Hosseinzadeh S, Tehranizadeh M. Behavioral characteristics of code designed steel plate shear wall systems. Journal of Constructional Steel Research. 2014; 99:72-84.

steel research. 2006; 62(7):730-8.

- [12] Alinia M. A study into optimization of stiffeners in plates subjected to shear loading. Thin-walled structures. 2005; 43(5):845-60.
- [13]Zhao Q, Astaneh-Asl A. Seismic behavior of composite shear wall systems and application of smart structures technology. Steel Structures. 2007; 7(2007):69-75.
- [14] Chicoine T, Tremblay R, Massicotte B, Ricles JM, Lu L-W. Behavior and strength of partially encased composite columns with built-up shapes. Journal of Structural engineering. 2002; 128(3):279-88.
- [15] Rahai A, Hatami F. Evaluation of composite shear wall behavior under cyclic loadings. Journal of constructional steel research. 2009; 65(7):1528-37.
- [16] Arabzadeh A, Ahmadi TH, Ayazi A. The Impact of the Number and Method of Screwing on the Composite Shear Wall Behavior. 5th International Congress on Civil Engineering; Mashhad, Iran2010.
- [17] Arabzadeh A, Soltani M, Ayazi A. Experimental investigation of composite shear walls under shear loadings. Thin-Walled Structures. 2011; 49(7):842-54.
- [18] Rasolan I, Jamshidi HAA-A. The Effect of Height

چگونه به این مقاله ارجاع دهیم S.F. Sajedi, M. Harizavi, Evaluation and comparison of seismic behavior of composite and steel shear-walls in construction frames with Semi-enclosed composite columns, Amirkabir J. Civil Eng., 52(4) (2020) 809-826.

DOI: 10.22060/ceej.2018.14906.5776

بی موجعہ محمد ا